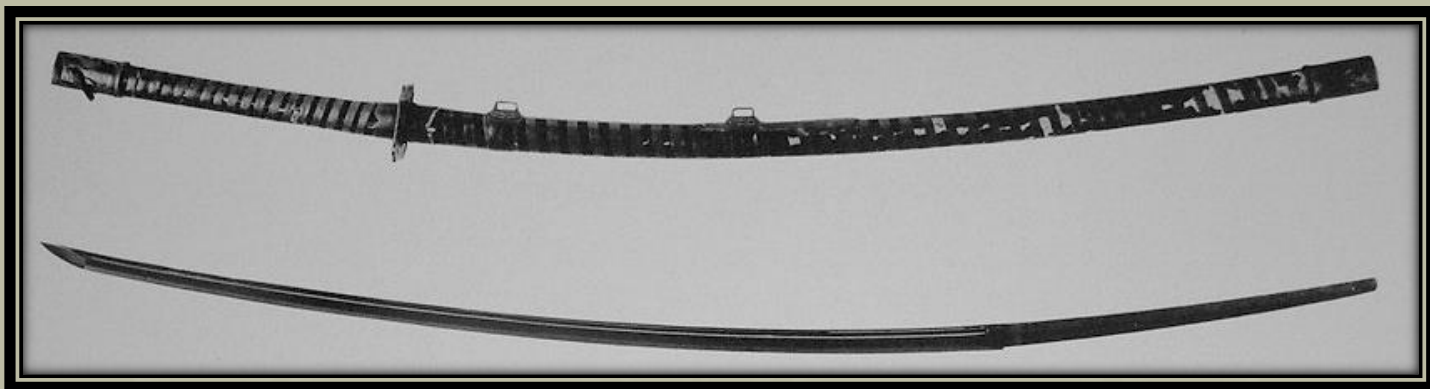

Az Ôdachi

Az Ôdachi meghatározása

Az "Ôdachi" közvetlen fordítása: nagy, vastag kard. Gyakran összetévesztik a *Nodachi*-val, ami harctéri kardot jelent.

Az "Ô" karaktere nagyot vagy nagyszerűt jelent. A "DA" és a "CHI" karakterek megegyeznek a "TACHI"-val, a régebbi kard/szereléssel, amelyek a *katana* előttiak voltak (a "CHI" ugyanaz a karakter, mint a *katana* és a "TÔ" a *Nihontô*-ban).

Ahhoz, hogy a szóban forgó kardot *Ôdaci*-nak lehessen nevezni, legalább 3 *shaku* (90,9 cm) pengehosszúságúnak kell lennie, azonban, mint a japán kardművészetben használt legtöbb kifejezés esetében, az *Ôdachi* méretére nincs pontos meghatározás. Általánosságban elmondható, hogy a normál* kardoknál hosszabb kardok az *Ôdachi* kategóriába tartoznak.

*A kardok normál hossza koronként némileg változott. Az *Edo*-korszakban a kardok átlagos hossza 66-70 cm volt, a *Heian* és *Kamakura*-korszakban azonban 80 cm körüliek voltak. A különböző korszakokban a hosszúság azért változott, mert a használati módok is változtak. A *Heian* és *Kamakura*-korszakban a samurájok lóháton lovagoltak, ami hosszabb pengét igényelt (kb. 80 cm). Az *Edo*-korszakban a samurájok általában nem lovagoltak, így a rövidebb (kb. 66-70 cm) penge hasznosabb volt.

Ezt az *Ôdachi*-t *Nagayoshi* készítette 1366-ban, a *Nambokuchô*-korszakban (1336-1392).

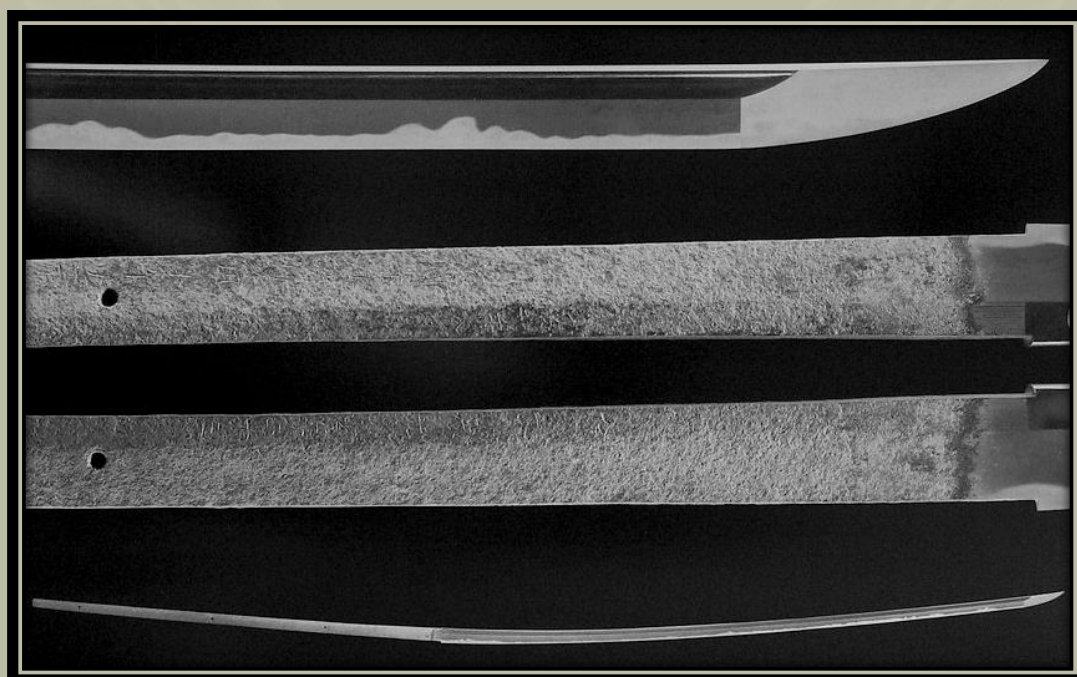
Az *Ôdachi* története

Úgy tartják, hogy az *Ôdachi* az 5. században jelent meg először. Ezt bizonyítja az a tény, hogy *Kumamoto*-ban egy régi sírhalomból egy 117,0 cm-es, 5. századból származó kardot tártak fel. És egy 137,9 cm-es kardot tártak fel egy *Tochigi* városában található dombon, amit az 5. századra datáltak.

Úgy vélték, hogy néhány ilyen kardot a japán mitológia istenei használtak, azonban az eddig feltárt kardok többsége csak az 5. századra datálható.

Például a japán mitológiában a "*Hutsunomi-tamano-tsurugi*" nevű kardról (A *Kashima* szentélyben, *Ibaraki*-ban) úgy hitték, hogy az a kard volt az, amelyet egy isten adott a császárnak, hogy véget vessen egy felkelésnek. Mostanra a kutatások kimutatták, hogy a kard a *Heian*-korszakban készült, és nem a mítoszban említett kard.

Úgy tűnik, hogy a kard egy utánczata volt annak, amely a mitológiában szerepelt. Ez az oka annak, hogy egyes kardokról úgy vélik, hogy istenek használták őket. Egy másik ok, amiért az emberek azt hitték, hogy a kardot istenek használták, az a kard kinézete miatt volt. Ha a kard nagy és félelmetes, akkor úgy néz ki, mintha egy Isten tulajdona lenne.

Az *Ôdachi* rendeltetése

Az *Ôdachi* célja a következőképpen kategorizálható:

- a) Felajánlásként egy szentélynek vagy isteneknek. Egyes *Ôdachi*-kat imával szenteltek fel egy háború megnyeréséért, másokat a mitológiából származó legendás kardként helyeztek el a szentélyekben.
- b) Fegyverként. Régi szövegek magyarázataiból, mint például a "*Heike-monogatari, Taihei-ki*" elmondják, hogy az *Ôdachi*-t a katonák használták csaták során.
- c) Mint egy hadsereg szimbóluma. Néhány *Ôdachi* túl hosszú a gyakorlati használathoz. Csatában nem lehet őket használni, de azt mondják, hogy egy hadsereg szimbólumaként használhatták őket, mint például zászlók és lándzsák. További kutatásokra van szükség ennek az elképzelésnek a megerősítéséhez.
- d) Egy bizonyos időszakban divatosnak számítottak. Egyes kardokat szertartásokhoz is használtak.
- e) A kardkovács ügyességének bemutatására.

MEGJEGYZÉS: A legtöbb *Ôdachi*-t az **a** és **b** okból használták.

Az *Ôdachi* gyártása

Az *Ôdachi* nagyon nehezen gyártható. A jó *Ôdachi* elkészítésének követelményei a következők:

- a) Az *Ôdachi* előállításához sok acélra van szükség, és hosszabb ideig tart elkészíteni, mint egy normál kardot. A jó *Ôdachi* elkészítéséhez azonban fontos, hogy az acélt gyorsan kalapáljuk. Ez nagy szakértelmet igényel a kardkovácstól.
- b) Az *Ôdachi* csapatmunkával készül. Tökéletes csapatmunka szükséges ahhoz, hogy egy jó *Ôdachi*-t elkészítsenek.
- c) Az *Ôdachi* edzéséhez nagyobb szakértelemre van szükség, mint egy normál kardéhoz.
- d) Különleges létesítményekre van szükség. Például az olvasztótartálynak nagyobbak kell lennie, mint a normál kardokhoz használtak.
- e) A polírozás módja más. Az *Ôdaci*-t a mennyezetről kell lelógatni, vagy egy helyhez kötött pozícióba kell helyezni a csiszoláshoz, ellentétben a normál kardokkal, amelyeket a csiszolókövek fölött mozgatnak.

Hogyan használták az *Ôdachi*-t

A fegyverként használt *Ôdachi* túl hosszú volt ahhoz, hogy a szamurájok a derekukon hordhassák, mint a normál kardokat. Az *Ôdachi* kétféleképpen volt hordozható. Az egyik módszer az volt, hogy a hátukon hordták. Ez azonban nem volt praktikus, mivel a kardot cipelő szamuráj nem tudta gyorsan kihúzni.

A másik módszer az volt, hogy az *Ôdachi*-t egyszerűen kézben vitték. A *Muromachi* korszakban az volt a divat, hogy az *Ôdachi*-t hordozó szamurájnak volt egy segítője, aki segített neki kihúzni a kardot.

Az *Ôdachi* kardforgatási stílusok a lefelé irányuló vágásokra és a normál kardoktól eltérő fogásokra összpontosítottak.

Az *Ôdachi* használata a korai időkben

Az *Ôdachi* jelentősége az 1615-ös Oszaka-Natsuno-Jin háború (*Tokugawa Ieyasu* és *Ishida Mitsunari* közötti csata) után csökkent. Azóta inkább szertartási darabként használják.

A népszerűségvesztés két fő oka a következő:

1. A harctéri csaták 1615 után abbamaradtak.
2. A *bakufu* kormányzat törvényt hozott, amely megtiltotta a kardok meghatározott hosszúság feletti tartását (*Genwa* 3 [1617], *Kwanei* 3 [1626] és *Shoho*2 [1645]).

Miután a törvényt gyakorlatba ültették, az *Ôdachi*-kat a törvény által meghatározott méretre rövidítették le. Ez az egyik oka annak, hogy az *Ôdachi*-k olyan ritkák.

Az *Ôdachi*-nak már nem volt gyakorlati haszna, de a sintó szentélyek számára még mindig készítették felajánlásként. Ez lett a fő céljuk. Az elkészítésükhöz szükséges szakértelem miatt úgy vélték, hogy félelmetes megjelenésük alkalmas arra, hogy az istenekhez imádkozzanak.

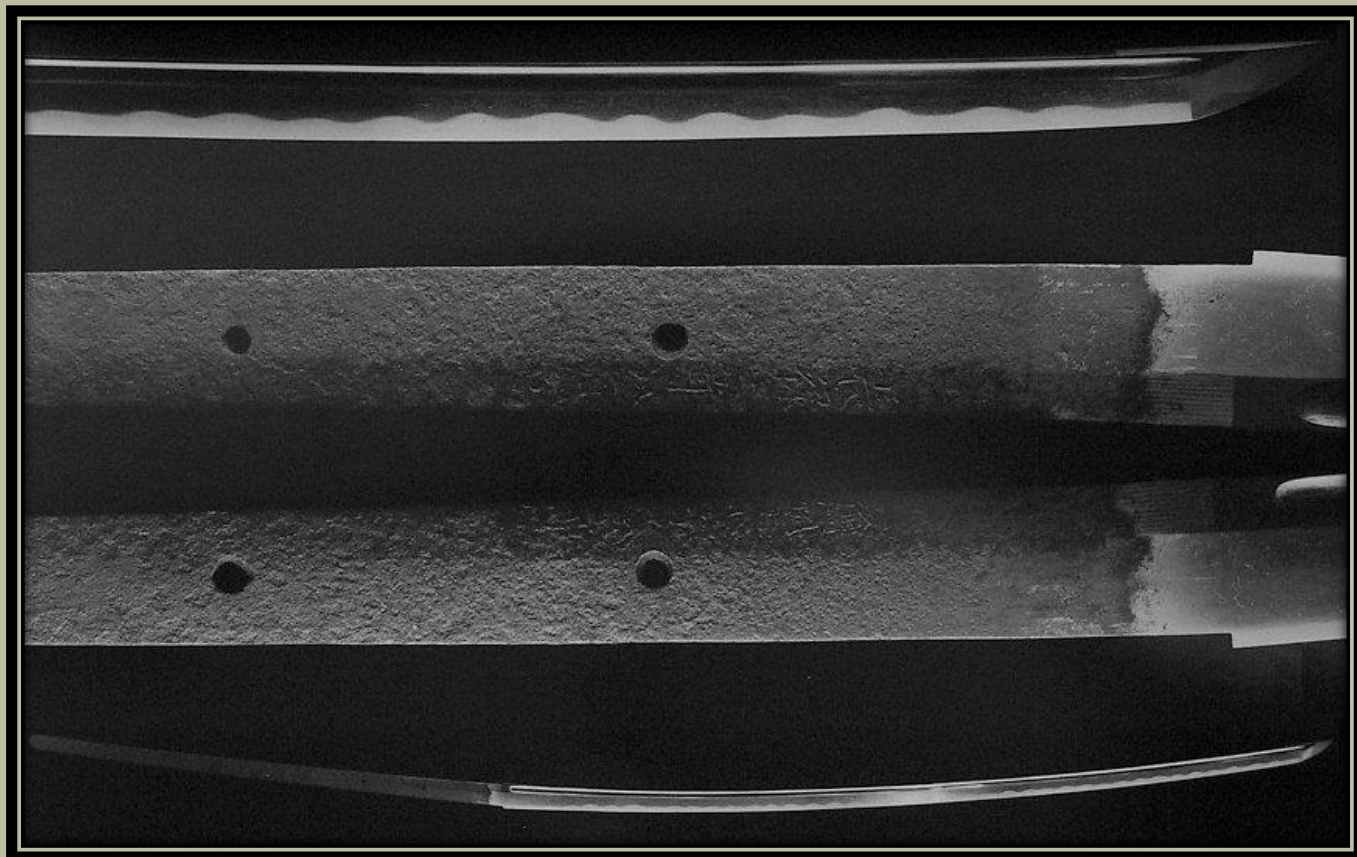
Következtetés

Az *Ôdachi* ma már nem gyakorlati fegyver, de néhány példány még ma is fennmaradt. Korszakról korszakra szent eszközként öröklődik, vagy legendaként kezelik, mint az istenek által a mitológiában használt kardot. Az *Ôdachi* sok embert vonzott a történelem során, és remélhetőleg soha nem veszíti el vonzerejét.

Hideyuki Ôdachi

Ezt az Ôdachi-t Hideyuki készítette a Muromachi korszakban (1392-1573).

Nagasa (vágóél) 127,2 cm, sori (görbület) 4,0 cm.

Mei (név): *Bishu Osafune Hideyuki*.

Helyszín: *Kibitsu Jinja, Okayama*.

Időszak: *Muromachi (1392 - 1573)*.

Sugata (alak): *Shinogi-zukuri, iori-mune*, magas sori.

Hada (szemcseszerkezet a pengén): *Itame*.

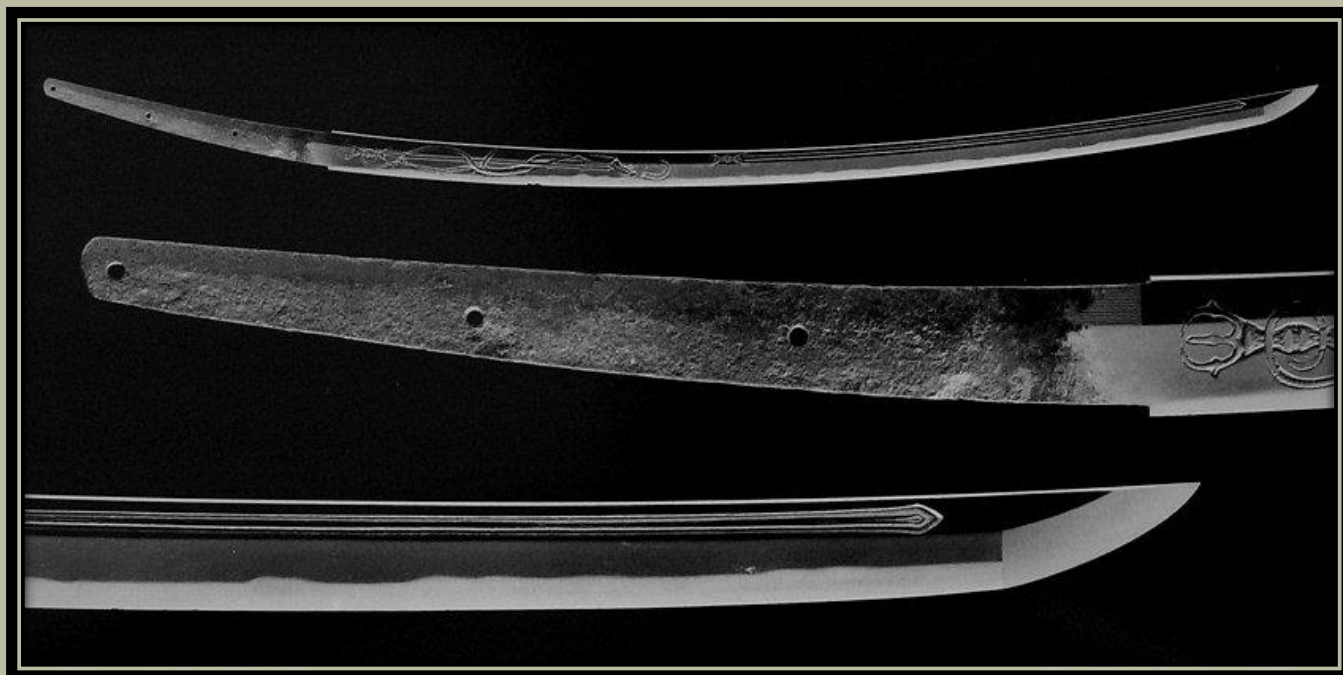
Hamon (edzés vonal): *Gunome, midare*, egy csipetnyi notare-val.

Ennek az Ôdachi-nak a vágóélén a talpától kb. 60 cm-re van egy lepattanás és 3 karcolás, így valószínűleg harcban használták. Hideyuki a Bizen nagy kardkovácsa volt. Ezt a kardot Shimizu Muneharu rendelte meg a Bichu Takamatsu kastélyból.

Hoju Ôdachi

Ezt az *Ôdachi*-t *Hoju* készítette a *Kamakura*-korszakban (1185-1333).

A *nagasa* (vágóél) 118,8 cm, a *sori* (görbület) 5,5 cm.

Mei (név): *Hoju*.

Helyszín: *Musashi Mitake Jinja*, Tokió.

Időszak: *Kamakura* (1185-1333).

Sugata (alak): *Shinogi-zukuri* horimonóval.

Hada (szemcseszerkezet a pengén): *Itame*, *mokume*.

Hamon (edzés vonal): *Choji togari*.

Ez az *Ôdachi* szélesebb és vastagabb a szokásosnál. A görbülete is mélyebb a szokásosnál, ami igen látványossá teszi a kinézetét. A *Hoju* vonal valószínűleg a *Heian*-korszak előtt kezdődött, és a *Muromachi* korszakban is folytatódott.

Kanemitsu Ôdachi

Ezt az Ôdachi-t *Osafune Kanemitsu* készítette 1359 decemberében.

A *nagasa* (vágóél) 93,2 cm, a *sori* (görbület) 3,2 cm.

Mei (név): *Bizenkuni Osafune Kanemitsu*.

Helyszín: Tokiói Nemzeti Múzeum.

Időszak: *Nambokuchô* (1359).

Sugata (alak): *Shinogi-zukuri, nakazori, nakago suriage*.

Hada (szemcseszerkezet a pengén): *Ko-itame chikei*-vel.

Hamon (edzés vonal): *Notare, gunome világos nioi és midare utsuri*.

Ez az Ôdachi a *Nambokuchô*-korszakban népszerű jellegzetességeket mutatja. A pengék úgy változtak, ahogy a harci módszerek is változtak ebben az időszakban. Ennek az Ôdachi-nak a kovácsolása nagyon egyenletes, nincsenek szabálytalanságok. *Kanemitsu* bizonyítja, hogy rendkívüli kardkovács volt. Ez az Ôdachi az *Uesugi* család kincse volt.

Kanetsune-nak tulajdonított Mumei Ôdachi

Ez az *Ôdachi* nem szignált, de úgy vélik, hogy *Kanetsune* készítette a *Momoyama*-korszakban (1582-1602).

Nagasa (vágóél) 120,9 cm, *sori* (görbület) 3,3 cm.

Mei (név): *Mumei* - *Kanetsune*-nak tulajdonítják.

Helyszín: *Shiogama Jinja*, *Miyagi*.

Időszak: *Momoyama* (1582 - 1602).

Sugata (alak): *Shinogi-zukuri*, *iori-mune*, magas *sori*.

Hada (szemcseszervezet a pengén): *Itame chikei*-vel.

Hamon (edzés vonal): *Gunome choji*-val.

Ezt az *Ôdachi*-t *Kanetsune*-nak, a *Nara*-csoport híres kardkovácsának tulajdonítják. Híres volt a *Sue Seki* korszakban, és még Kínában is híres volt. Ezt az *Ôdachi*-t a *Date* klán használta a *Chosen* (Észak/Dél-Korea) hadjáratban (1592).

Kashiwa Tachi

Más néven *Yamagane Tsukuri Kokushitsu Hirimaki Ôdachi*

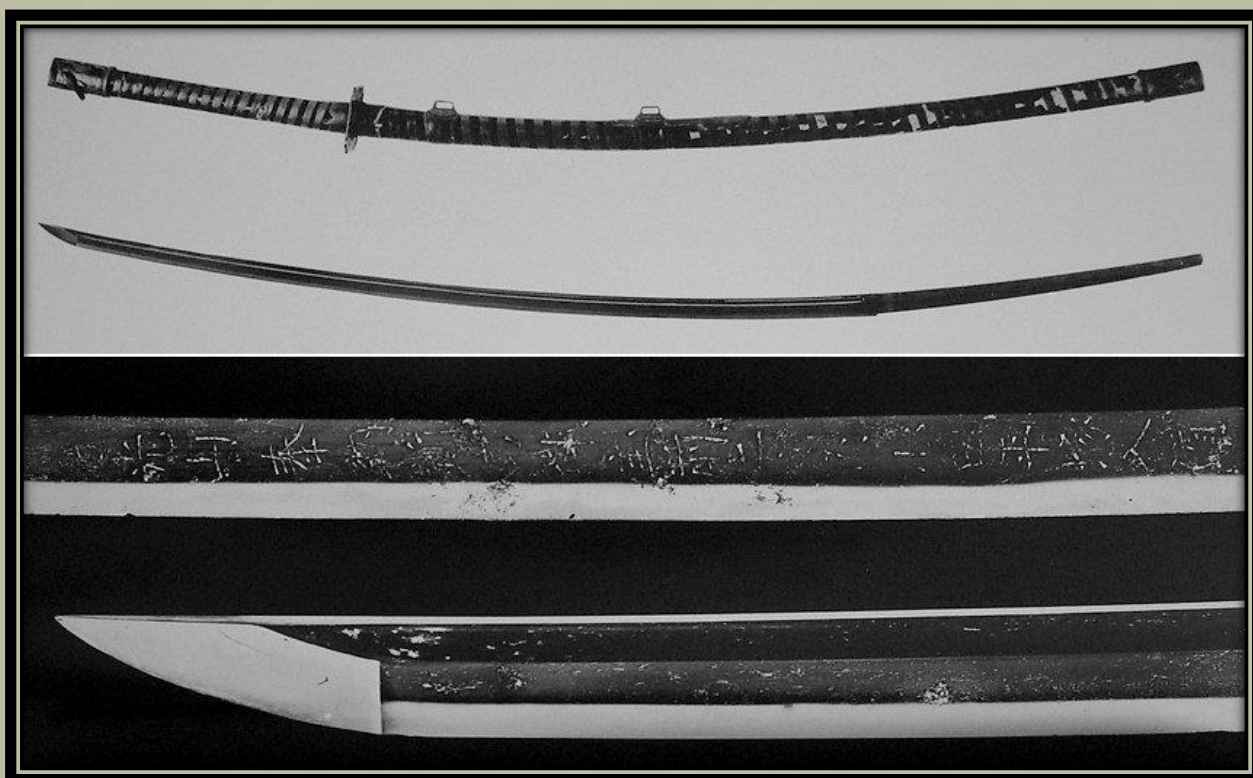
Ez az *Ôdachi* nem rendelkezik aláírással, és a *Nambokuchô*-korszakban (1336-1392) készült.

Az *Ôdachi* teljes hossza a szerelékben 194,5 cm.

A *nagasa* (vágóél) 136,6 cm, a *sori* (görbület) 4,6 cm.

Szélessége 3,8 cm, a penge tövénél a vastagság 1,0 cm.

A markolattüske hossza 54,4 cm.

Mei (név): *Mumei* (aláírás nélküli) - Űgynevezett "*Kashiwa Tachi*" (tölgyfa kard).

Helyszín: *Futarasan Jinja, Nikko, Tochigi*.

Időszak: *Nambokuchô* (1336-1392).

Sugata (alak): *Shinogi-zukuri, mitsumune, ubu nakago*.

Hada (szemcseszervezet a pengén): *O-itame*.

Hamon (edzés vonal): *Suguha, ko-midare, ko-gunome, ko-choji ashi*-val és *yo*-val.

Ez az *Ôdachi* szerelékekkel is rendelkezik. A *saya* (hüvely) fekete lakkozású, és két akasztóval van ellátva. A *tsuka* (markolat) és a *saya* ellenkező irányban vékony bőrrel van körbetekerve. Ez az *Ôdachi* a *Nambokuchô*-korszakban volt népszerű.

Nagayoshi Ôdachi

Ezt az *Ôdachi*-t *Nagayoshi* készítette 1366-ban, a *Nambokuchô*-korszakban (1336-1392).

Mei (név): *Senjuin Nagayoshi*.

Helyszín: *Ôyamazumi Jinja, Ehime*.

Időszak: *Nambokuchô* (1336-1392).

Az *Ôdachi nagasa*-ja (vágóél) 135,6 cm, a *sori* (görbület) 4,9 cm.

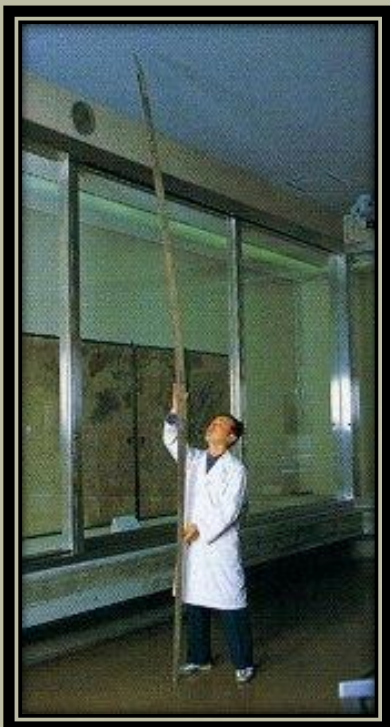
A penge szélessége a hegye közelében pedig 3,0 cm.

A *kissaki* 6,8 cm hosszú.

Nagayoshi készítette *Yamoto* tartományban (a mai *Nara* prefektúra).

Norimitsu Ôdachi

Ezt az Ôdachi-t Osafune Norimitsu készítette 1447 augusztusában.

Műszaki adatai a következők:

Teljes hossza - 377 cm.

Nagasa (vágóél) - 226,7 cm.

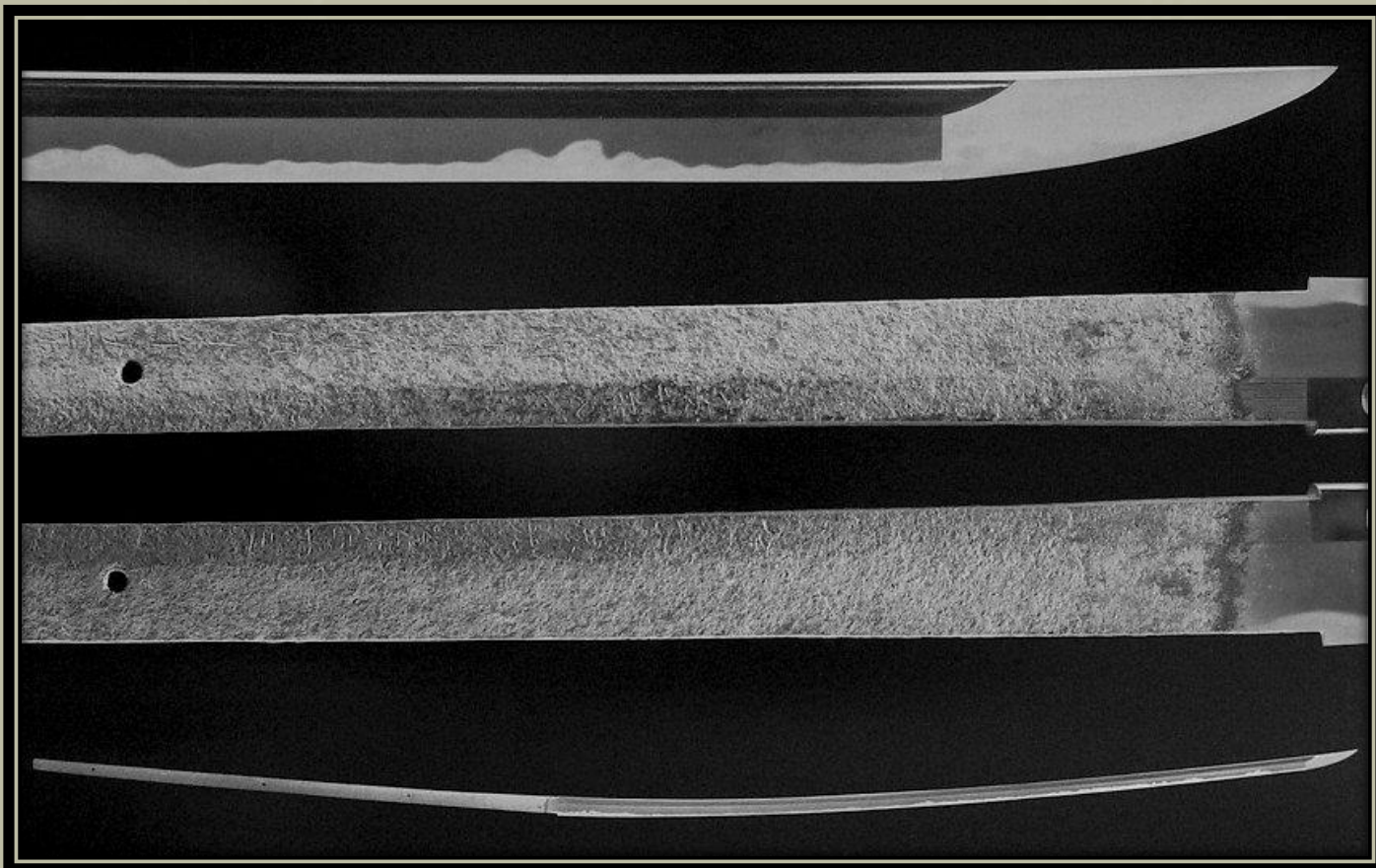
Sori (görbület) - 5,0 cm.

Nakago (markolattüske) - 151 cm.

Vastagság - 2,34 cm.

Habaki (a pengét a hüvelyben tartó gallér) - 5,85 cm.

Súly - 14,5 kg.

Mei (név): *Bishu Osafune Norimitsu*.

Helyszín: *Kibitsu Jinja, Okayama*.

Időszak: *Muromachi* (1447).

Sugata (alak): *Shinogi-zukuri, maru-mune, bo-hi maru-dome*.

Hada (szemcseszerkezet a pengén): *Itame*.

Hamon (edzés vonal): *Ko-gunome, choji tobiyaki*-val és *kinsuji*-val.

Ez az *Ôdachi* a leghosszabb Japánban.

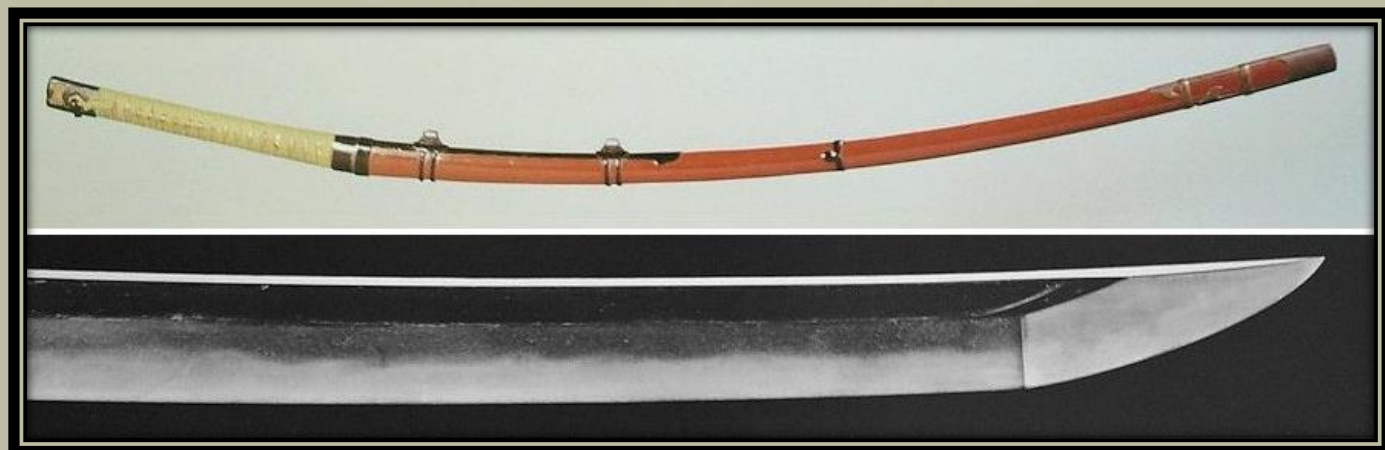
Az *Ôdachi*-ban az a lenyűgöző, hogy ugyanúgy kovácsolták, mint egy hagyományos japán kardot. Teljes kardként készült, nem pedig egyszerűen részekre szedve és összekovácsolva. Hihetetlen ügyességgel kovácsolták, ami a *hada* láttán is nyilvánvaló.

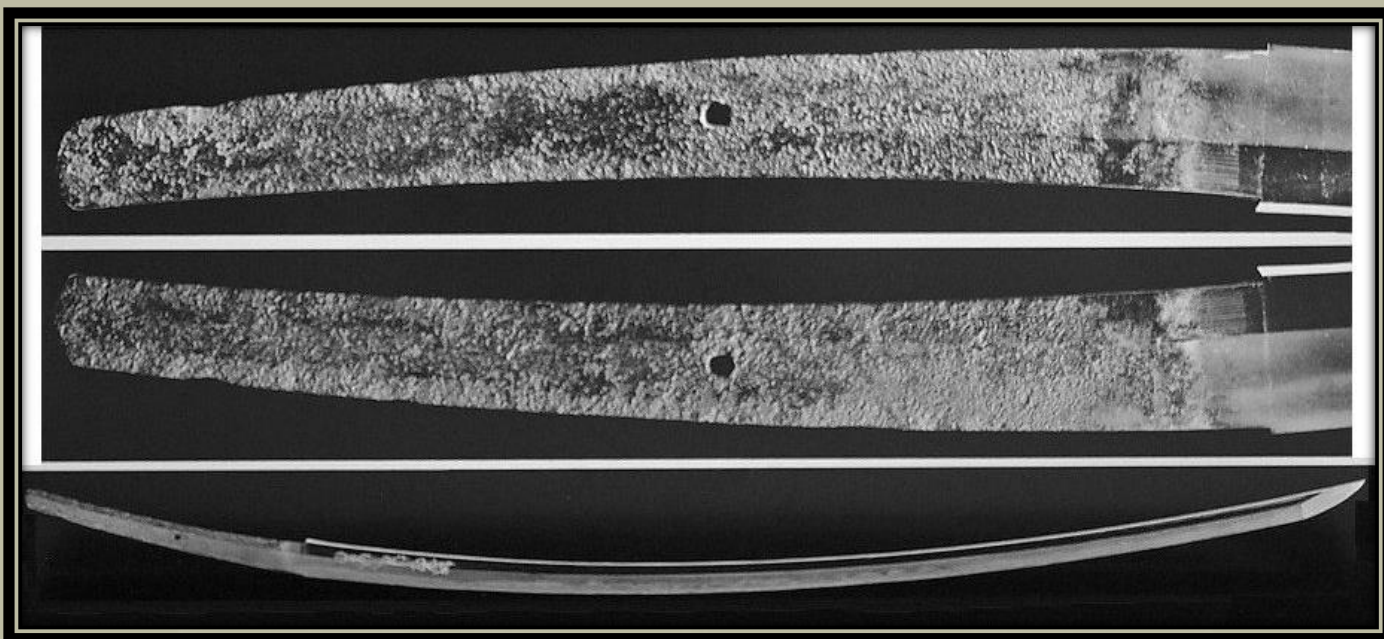
A *Norimitsu* a kardkovácsok népszerű vonala volt, amely az *Oei Bizen* iskolában (1394) kezdődött, és a *Bizen* végéig tartott. Senki sem tud sokat ennek az *Ôdachi*-nak a jelenlegi tulajdonosáról, de a *Kibitsu Jinja* egyik papja nemrég csiszoltatta fel és nevezte el "*Kibitsu maru*"-nak. Ez a szentély az egyik legszentebb a *Kibi* területen (a mai *Okayama* és *Hirosima* prefektúrákban).

Ez az *Ôdachi* valódi, a *hada* valódi, a *hamon* valódi. Lenyűgöző felfogni ennek az *Ôdachi*-nak a létrehozását. Valójában egy csoda.

Tomomitsu Ôdachi

Ezt az *Ôdachi*-t Tomomitsu készítette 1366-ban, a Nambokuchô-korszakban (1336-1392).

Mei (név): Tomomitsu.

Helyszín: Futarasan Jinja, Tochigi.

Időszak: Nambokuchō (1336-1392).

Ennek az *Ôdachi*-nak a *nagasa*-ja (vágóél) 126,0 cm, a *sori* (görbület) pedig 5,8 cm.

A penge szélessége az alján 4,4 cm, a hegye közelében pedig 3,0 cm.

A *kissaki* 6,7 cm hosszú.

Nodachi szerelékekkel együtt láthatjuk, amelyek 178 cm hosszúak.

Tomoyuki-nak tulajdonított Mumei Ôdachi

Ezt az *Ôdachi*-t Tomoyuki-nak tulajdonítják, aki a 14. században dolgozott.

Mei (név): Mumei – Tomoyuki-nak tulajdonítják.

Helyszín: Ôyamazumi Jinja, Ehime.

Időszak: XIV. század.

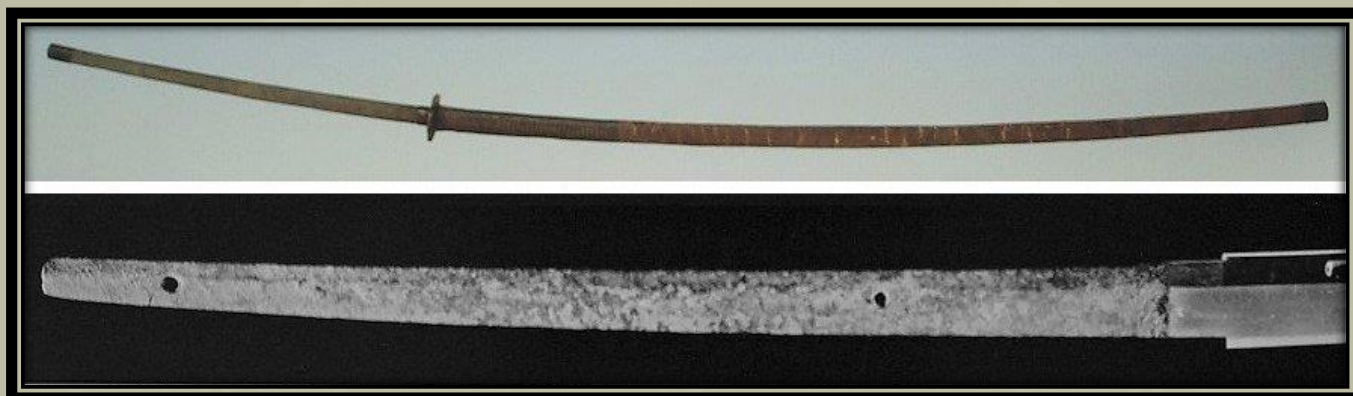
Ennek az *Ôdachi*-nak a *nagasa*-ja (vágóél) 180,0 cm, a *sori* (görbület) pedig 5,4 cm.

A penge szélessége az alján 4,6 cm, a hegye közelében pedig 3,4 cm.

A *kissaki* 10,0 cm hosszú.

A markolattüske 58,5 cm hosszú.

Ez az *Ôdachi* szereléssel együtt van bemutatva.

Unsho Ôdachi

Ezt az *Ôdachi*-t *Unsho* készítette a *Kamakura*-korszakban (1182-1333).

A *nagasa* (vágóél) 92,1 cm, a *sori* (görbület) 3,5 cm.

Mei (név): Unsho.

Helyszín: Shiogama Jinja, Miyagi.

Időszak: Kamakura (1182 - 1333).

Sugata (alak): Shinogi-zukuri, mitsumune, ubu nakago.

Hada (szemcseszerkezet a pengén): Mokume az itame-on chikei-vel.

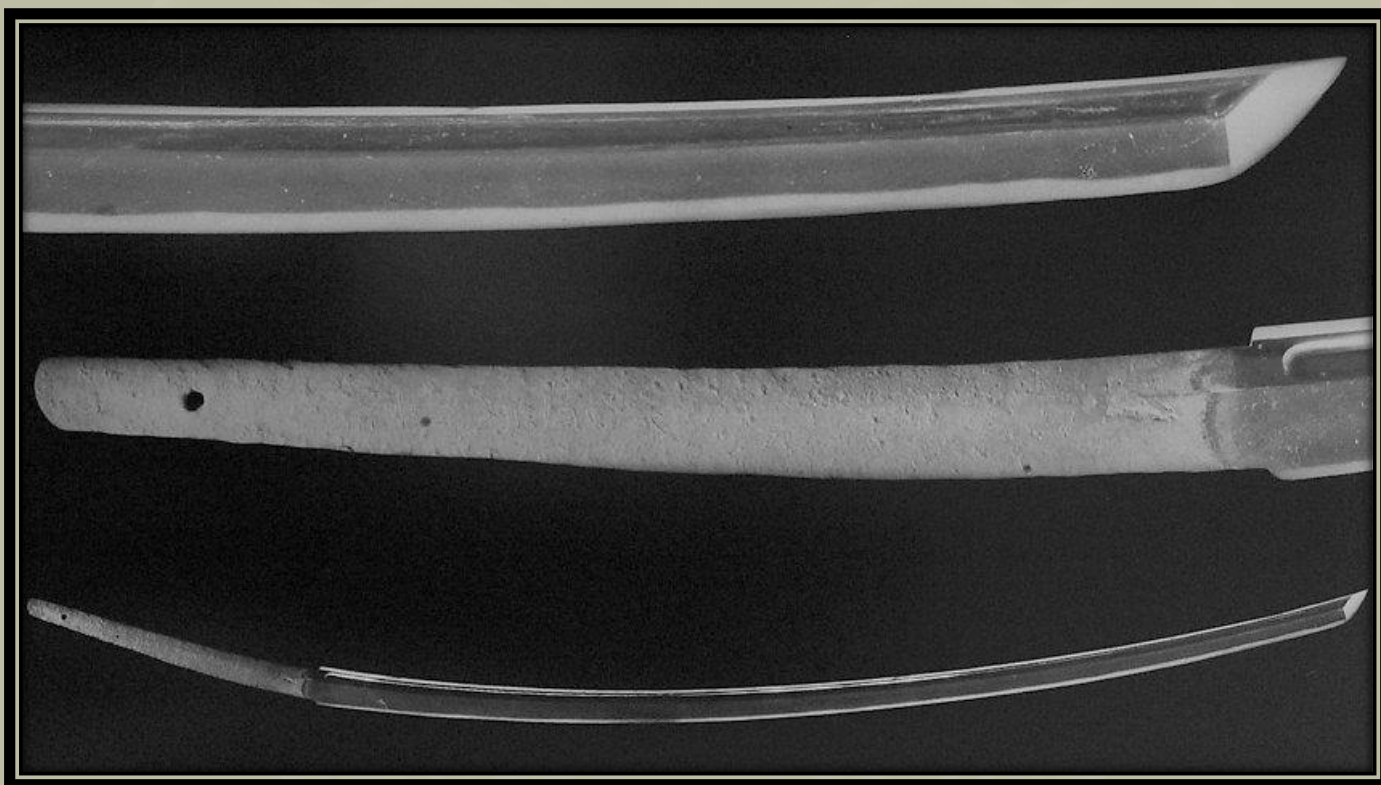
Hamon (edzés vonal): széles suguha, maru boshi.

Ezt az *Ôdachi*-t valójában a *Shiogama Jinja Tachi*-ként jegyzik, de mivel több mint 91 cm-es, ide is bekerült. Ez a kard vélhetően az első *Unsho* kardkovácstól származó kard és a markolattüske még mindig eredeti állapotban van.

Yukiyoshi Ôdachi

Ezt az *Ôdachi*-t *Yukiyoshi* készítette a *Nambokuchô*-korszakban (1336-1392).

A *nagasa* (vágóél) 142,4 cm, a *sori* (görbület) 6,6 cm.

Mei (név): *Kuni Junin Yukiyoshi saku*.

Helyszín: *Itsukushima Jinja, Hirosima*.

Időszak: *Nambokuchô* (1336 - 1392).

Sugata (alak): *Shinogi-zukuri, iori-mune. Ubu nakago*.

Hada (temperált minta): *Ko-itame*.

Hamon (edzés vonal): *Ko-midare, suguha ko-ashi*. Egyenes *ko-maru boshi*

Ez az *Ôdachi* nagyon jó állapotban van. A markolattüske eredeti állapotban van, és maga a penge nem vetemedett.

A fordítás a következő cikk alapján készült: <https://japantrip.tripod.com/nodachi/nodachi.html>